

FELSŐ-ZEMPLÉN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:

Török-utca 220 szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek nem fogadtnak el.

— Nyílt-tér soronként 20 kr. —

Hirdetések jutányosan számítatnak.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 4 frt.

Fél évre 2 frt.

Negyed évre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttéri díjak küldendők:

Landesman B. könyvnyomdája.

Pénz és nexus.

A mai hírlapirodalom nem egyéb, mint botrányok statisztikája, mert számról-számra folyton kénytelenek leplezgetni a mostani nemzedék határtalan erkölestelenségét.

Sikkasztás-lopás, lopás-sikkasztás állandó rovatot képeznek. Az egyes közleményekben csak a nevek változnak és a körülmények némileg módosulnak, a lényeg mindig ugyanaz marad.

Még ha azokat a száraz körülményeket olvassuk is, melyek nincsenek a leleplezés célzatával írva, ha a felsorolt tények indító okait figyelemmel keressük, a legtöbb esetben lappangva találjuk az erkölestelenséget.

És a nagy római bölcs mondása naponta igaznak bizonyul: „Aranykort élünk, mert aranyért mindent lehet kapni.” — Becsület, jellem, ideig-óráig csak azért látszik létezni, hogy áruba lehessen bocsátani. Úgyes ember drágán, ügyetlen olcsón méri, de nagyon kevéssé kivétellel a kinek jelleme értéket képvisel, siet azt értékesíteni. Pénzszerezés mindenáron a cél, mely felé rohanva tör a mai társadalom, mely a cél elérésére unalmasnak, fárasztónak, ellenszenvesnek és lassúnak tartja a munkát és hanyattholok ereszkedik le az erkölestelenség lejtőjén, mely tükörsima és gyorsan célhoz vezet.

A legszerényebb képzettségi és műveltségi fokon álló embernek is kényelem és lényűzés tekintetében teljesen beigazolhatatlan nagy igényei vannak és azokat kielégíteni törekszik mindenáron. És az tudja legjobban érvénye-

síteni követeléseit a társadalmon, aki legjobban le tud számolni jellemével és a legnagyobb ügyességgel tudja felhasználni saját és mások jellemtelenségét, a ki az emberek becselenségét, mint biztosan számbavehető és megbízható tényezőkkel alkudni tud. Az sohasem csalódik számításában.

Ma nem családok, nem barátságok alapulnak és köttetnek, hanem érdekközösségek és családi, baráti kötelek perczről-perczre minden érzéges nélkül, nem is széttepetnek, — mert ez kemény, ildomtalan kitétel volna — hanem felbotatnak, ha az érdek szélkakasa más irányt mutat. Csak ott van megbízhatóság és erős kötelek, ahol tisztán kapcsok csatolnak embert emberhez, a hol nemesebb érzelem mutatkozik, azt szenvedésnek gonyoljuk és megvetőleg minden ilyen nyilvánulást „phrazis”-nak bélyegzünk.

Ha családot alapítunk, nem feleséget, nem családayát keresünk, hanem pénzt és nexus-t és ha együtt nincs, az egyik kedvéért el tudjuk engedni a másikat, de ha mindkettő elengedjük, akkor az ostobaság bélyegét sütjük magunkra és ha Ciceróval tudnánk is védelmezni nemes gondolkodásunkat, mindenki ráuk kiáltja — a nélkül, hogy meghallgatásra érdemesítene — „phrazis.”

Egy messze szétágozott család, melynek legtöbb tagja a különféle hivatalok husos fazekai mellett melegen ül, az nexus. — Ha egyik másik hasonlóval összeházasodik, az igen szerenéses üzlet. Hozományt, életmódot, gondtalan áttánczolását az életnek biztosít a nexus gyermeke: a protekció.

Igen hosszas volna mind felsorolni ezt a számtalan módot, hol és mikor nyilvánul az az erkölestelen érdekszővetség, melyet a czimnek választott két hatalmas tényező létrehoz, csak gondolkozzék az olvasó és öt percz mulva meg fog felelni erre a kérdésre maga is. Mindenkor, mindenütt. A hol érdem jutalmazódik, becsületes munka gyümölcsét találja, az: kivétel.

Azt az időt értük el, midőn megdönthetlen biztonsággal állíthatjuk, hogy az erkölestelenség, a jellemtelenség, becselenség szövetségre lépett a becsületesség, a szorgalom és munka ellen és ez a szövetség már nem is bír a lelkiismeret szégyenérzetével, hanem hivalkodva sütkérezik a közélet verőfényén.

Meg kell alapítani a becsületesség szövetséget. A törvény és az államhatalom ma már nem védelmez meg legjobb intenció mellett sem minket. Ma jogot, közigazgatást azok tanulmányozzák legszorgalmasabban, a kik ezt kijátszani akarják, a kik olvasni akarnak és tudnak a sorok között. Ha a vétek és bűn erős kapocs, meg kell tanulunk erősebb kapocsnak ismerni a becsületességet és munkát. Az angol nemzet legkevesebb korrupciót mutat Európa valamennyi nemzetei között, mert becsületes és dolgozni tud.

A ki az egyiket le nem veti, vagy le nem adja magáról és a másikat megtanulta, az nem fog „szivességekre” szorolni, akkor, ha az irány általánossá vált és az emberek többsége ezen elvet vallani nem fogja restelni. De addig nem.

TÁRCA.**Laborc.**

(Népmonda.)

Irtá: Bartus Sándor.

Zemplén és Ungmege között folyik egy folyó. Rendes körülmények között nem igen nagy, de tavasz felé, mikor a föld lassanként leveti magáról fehér takaróját, szűk medrében nem tér el a sok víz s elönti az egész vidéket.

Ilyenkor szétzuva a gátat, végig rohan pusztítva, rombolva, akadályt nem ősmerve az egész környéken. A közel fekvő faluk népe, mint odujokból kiöntött fűgcesapat fut, menekül valamely magasabb dombra, hogy legalább életét mentse meg.

Egy ilyen áradás alkalmával, midőn szédülve néztem az alattam hőmpolygó sárga, fehér habos hullámokat, melyek összetörött házfedeleket, gyökereket kirántott fákot, uszó buzakeresztekkel vitték hátukon, eszembe jutott egy rege.

E regét még kis gyermekkoromban hallottam, midőn a hosszú téli esteken kukoricafosztások összegyűltünk s agg dajkánk elkezdett regélni. Ilyenkor szánkat is nyitva felejtettük s áhitattal lestük az öreg, kedves szavait: A folyó bal oldalán régen — nagyon régen — kövveten a tatárjárás után — hatalmas vár állott. Szürke falait messziről megláthatta akárkí. Fel a hegyre szűk gyalogösvény vezetett. Jobbra, balra tőle meredek sziklák, tátongó hegyszakadékok voltak, melyekbe az ember szédülés nélkül nem tekinthetett. Majd feljebb, százasok fák árnyékolták

be az utat. Némelyiknek belseje egészen korhadt volt már s üregét bizonyosan valamely medve használta téli szállásnak. Az erdőből kiérve, egy tisztás tártul az ember elé, melyen a hatalmas, nyers sziklából épített vár állott.

A vár tulajdonosa hatalmas, a királynál befolyásos keresztény ur volt. Övé volt az egész vidék, melyet az ember a vár fokáról beláthatott. Ritkán volt odahaza, mert az ország dolgai távol tartották. Csupán leánya, a gyönyörű szép Dalma lakott itten egy öreg eseléd felügyelete alatt, néhány fegyveres vitézre bízva.

A leány az egész vidék őrangyala volt. Nem egy szegényen, nyomorulton segített ő már. Minden nap lehetett őt látni, a mint öreg eselédjével, ki egy nagy kosarat cipelt a hátán, lefelé jött a várból. Meglátogatta a falu nyomorult jobbágyait s fűres kosárral, de a szegények áldásával megakodva tért vissza a várba.

Egy késő délután, a midőn szokott körutját elvégezte, eszébe jutott, hogy egy pórasszonynak orvosságot ígért s elfelejtette azt elvinni neki.

Nem volt több maradása a várbán. Elhatározta, hogy minden áron le fog menni még egyszer s segíteni fog a szegény asszonynak. Öreg eselédjét is hívta magával, de ez azt felelte, hogy már nem bír menni, annyira elfáradt. Kérte urnőjét, hogy ne menjen, mert már sötétedik s visszafelé a sötétben veszedelmes lesz az út. De a leányt nem lehetett otthon tartani. Elhatározta, hogy akkor elmegyen egyedül is.

El is indult. Meg is érkezett szerencsésen a pórasszonnyhoz, átadta az orvosságot s még egy darab ideig vizsgáltta, azután sok hálálkodás s

jó kívánság között elbucszott s hazafelé tartott. De ekkorra már egészen beesteledett. Dalma azonban bátran nekivágott a sötétnek; — azt gondolta, hogy jól ismeri az utat.

Ment mindég előre, feljebb és feljebb. A fáradság is elfogta már. Csodálkozott is rajta, mert máskor is akárhányszor megtette kétszer azt az utat s mégsem fáradt el. Számítása szerint már régen a vár alatt kellett volna lennie s ő még mindig az ő erdőben barangolt. Ekkor vette észre, hogy utja lefelé tér el. — Megjédt. — Mostan már tudta bizonyosan, eltévedt. De vissza már nem akart menni; nem is tudott volna. Utja mindég lejjebb és lejjebb vezetett. Megállt. Hallgatódzott, hogy talán fog emberi hangokat hallani valamerről. De nem hallott semmit.

A borzasztó csönd s azon tudat, hogy egészen ismeretlen vidéken kalandoz egyedül, lelket a legnagyobb rémülettel töltötte el. Réműlete fokozódott, midőn feje fölött egy bagoly mély hughását hallotta. Eszébe jutottak a rémes mesék, a melyekkel, mint kis leányt ijesztették. Félig kábultan a félelmetől, elkezdett lefelé futni az ösvényen. Ekkor a távolban kis villogásot vett észre. Öröm s aggodás között tartott arra felé. Azt gondolta, hogy ottan embert is fog találni. Nem csalódott.

A mint közeleddt, a fény mindég nagyobb s nagyobb lett. Már a lángokat is látta s hallotta a tűz sustorgását és a rőzse pattogását.

De egyszerre megállott, mintha lábai gyökereket vertek volna. Közébe és a tűz között borzasztó nyílás tátongett s még egy lépést ha tesz, okvetlen belezuhan. Ekkor már azt is láthatta, hogy ki tüzel a másik oldalon.

Vegyes hírek.

— **Vonatösszeütközés.** Vasárnap délelőtt a szerencsi állomáson vonatösszeütközés történt, mely alkalmalmal többen az utasok közül meg is sebesültek. — Épen akkor utazott Budapestre *Sulyovszky István*, városunk közszerepében álló főbírája is, a ki szintén a sebesültek között van. — Városszerte érthető aggodalmat keltett az a távirat, mely hírelt hozta a főbíró megsebesülését és csak akkor csillapultak le a kedélyek, a mikor köztudomásra jött, hogy a sebesülés könnyebb természetű.

— **Polgári olvasó-egyesület.** Csak az imént volt e hézagot pótló egyesület megalakítása érdekében az első értekezlet és ma már ott áll, hogy alakuló-közygyűlést is megtarthatja. A kiküldve volt hatos bizottság elkészítette az alapszabály-tervezetet és az a folyó hó 14-én délután 5 órakor a helybeli állami népiskola IV. fiosztályában tartandó értekezleten, illetve alakuló közygyűlésen fel lesz olvasva. Ugyancsak ezen a gyűlésen választatik meg az egyesület tisztikara is és intézetik el a többi teendő. — Vasárnap este 8 órakor pedig a *Szeghi Zoltán* vendéglőjében az egyesület megalakulása alkalmából társas-vasóra rendezetik, melyen a tagok vehetnek részt. Egy teríték ára 1 frt 10 kr. — Ezuton is kéretnek a tagok az alakuló közygyűlésen és a társas vacsorán minél nagyobb számban leendő megjelenésre.

— **A sztárai gyilkosságra** vonatkozólag Amerikából — és ezt a legbiztosabb helyről tudjuk — az a feltűnő hír érkezett, hogy ott az itteni kivándorlottak közül azon nyilatkozatot tettek, hogy ők készítették elő ezt a tervet, mely szerint a szerencsétlen gróf *Sztáray István* agyonlőtték. Ezt a hírt meg is írták özvegy gróf *Sztáray* Viktornának Amerikából, ki most minden lehetőt elkövet arra nézve, hogy ez uton megtudható legyen, hogy ki volt a vakmerő gyilkos.

— **Esküvők.** Folyó hó 21-én lesz *Fail* Arthur állomási főnök Agatha leányának esküvője a helybeli róm. kath. templomban. — Folyó hó 10-én pedig *Buzinkay* László, vámandi gyógyszerész, vezette oltárhoz *Zechmeister* Gizella kisaszszonyt, *Linder* György volt országgyűlési képviselő nevelt leányát.

— **A regále bérlet.** Említve volt lapunkban, hogy a helybeli regále bérlet árverés utján e hó 12-én lesz bérbeadva az ujhelyi pénzügy-

igazgatóság által. — Ezt az árverést a pénzügy-miniszter felfüggesztette és a regálebérletre vonatkozó összes iratokat felkérte. — Megemlítjük, hogy városunk főbírája ez ügyben személyesen járt a pénzügyminiszteriumban, mivel tudvalevőleg a város óhajta bérbevenni a regalét.

— **Az ideai cukorrépa termelés.** A szerencsi cukorgyár panaszkodik, hogy megyénk felső részében az ideai cukorrépa termés igen rosszul fizetett általában. Legrosszabb volt a lazonyi termés, legjobb pedig a parnói. — Utóbbi időben, különösen Szacsur környékéről, tömegesen jelentkeztek a gyárnál a cukorrépa termelés miatt, de mindazoknak, kiknek birtokuk oly távol esik valamely vasutállomáshoz, hogy naponta csak egyszer szállíthatnának, a gyár nem ajánlja a termelést, mert az így semmi esetre sem fizethetné ki magát.

— **Szintársulatunk** f. hó 14-én kezd meg előadásait a Barnay-féle vendéglőben. A közönség, úgy látszik, kellő pártfogásban fogja részesíteni, mit igazol az is, hogy igen szép számban jegyzettek bérleteket. Alkalmunk volt meggyőződni tekintélyes lapokból arról, hogy a társulat valóban igen jó erővel rendelkezik és teljesen kifogástalanul jötszának.

— **Jótekonyság.** Mult számunkban a fővárosi lapok után mi is megirtuk, hogy gróf *Andrássy* Tivadar a gátszécsi izr. imaház felépítésére 20.000 frtot adományozott — E hír tévedésen alapul, mert a gróf nem huszezer frtot, hanem 20.000 téglát adományozott a jelzett célra, a mi között mégis csak van némi különbség.

— **Ujabb utazási kedvezmények.** A kereskedelemügyi miniszter újabb intézkedése alapján a magyar királyi államvasutak igazgatósága arról értesítette a vármegye törvényhatóságát, hogy még a következő vármegyei törvényhatósági köz-igazgatási alkalmazottak részesülnek utazási kedvezményben az államvasutakon: a központi és járási orvosok és állatorvosok, a közigazgatási gyakornokok, továbbá a központi és járási irnokok, valamint irodavezetők is. Ellenben megvonta ezen kedvezményt a kórházi igazgatóktól, orvosoktól és végül a vármegyei utbiztosoktól.

— **Szintársulat.** Özv. *Veszprémyné* szül. *Ágh* Iona jónévű szinagógázónő jelentkezett 40 tagból álló, saját zenekarral rendelkező társulatával Ujhelybe. Előadásainak sorát december 15-én óhajtaná megkezdeni. Ez idő szerint Beszterezebányán van.

— Véres bíró-választás epilógusa.

Mult év június 23-án Megyaszón, a bíró-választáskor a választók egy része azért, mert az általuk bírónak kijelölt *Nagy Balog Miklós* a szolgabíró a községi bírói állásra nem jelölte, zugolódni s fenyegetődni kezdett, mire az eljárást szolgabíró a választási termet kiürítette és a szavazást elrendelte. A község házában kívül levő nagy tömeg erre olyan zajt csapott, hogy a szavazást folytatni nem lehetett. Később fenyegető állást foglalva, a község házát kövekkel megdobálták, minek következtése az volt, hogy a szolgabíró *Balázs* Jánost helyettes bírónak nevezte ki és az eljárást nyomban felfüggesztette. A tömeg ezután széteszolt, csupán *Gombos* István és néhány társa a jegyző lakására mentek, a hol a később odaérkezett csendőrséggel folytatott beszélgetés közben oda vetődött a kevéssé ittas *Balog* András is és rakoncátlanokni kezdett. A csendőrmester eleinte a bírót szorította föl, hogy *Balogot* utasítsa rendre. *Balog* erre eltávozott s nemskóra 20—30 főből álló tömeg elén kiabálta: „huzzuk ki a jegyzőt és füssük agyon!” — majd pedig a jegyzői laknak estek, kövekkel dobálták s ajtaját be akarták törni, sőt még az őket felszólító csendőrségre is megeresztették a kőzáport. E közben egy kő a csendőrmestert is arcon találta, a ki rögtön tüzet vezényelt s a másik pillanatban 2 ember holtan, kettő pedig súlyosan megsérülve terült el a földön. A felbujtók ellen f. hó 2. és 3-án tartották meg a végtárgyalás, a melynek folyamán a főtettes: *Gallai Balog* Miklós hatóság elleni erőszak miatt 1 évi, 5 társa 7 hótól 1 évig terjedő börtönrre ítéltettek, 4 társuk pedig felmentetett.

— **Uj ellenőr.** A helybeli m. kir. adóhivatal az *Antal* Endre kineveztetése folytán új ellenőrt kap *Hiszem* Gyula személyében, a ki Gölniczbányáról helyeztetett át hozzánk.

— **Rablás.** F. hó 4-én este 10 óra tájban Borsi és Ujhely között az országúton lévő köhídon *Müller* Jakab nagy cigándi földműves szekereéről, ki nyugedmagával ment az ujhelyi országos vásárra, ismeretlen tettesek fekete posztó télikabátját, egy zsákba kötött 25 drb ostort, egy szikvizgyártáshoz használt géprészét és menyasszony-leányának 40 frt értékű ruháját tartalmazó ládát ellopták. *Müller* leánya a lopást még idejekorán észrevéve, lármát csapott s az öreg 65 éves *Müller* a Borsi felé menekülő rablókat üldözöbe vette. Szökés közben az egyik tettes a ládával elesett, majd hirtelen lábraállva, üres kézzel megszökött. *Müller* a korom-

Egy barlang nyílása előtt hatalmas máglya állott, a mögött, szemben vele egy gyönyörű, daliás ifju. Arczát és alakját teljesen megvilágította a tűz. A tűz körül éjjeli lepkek s rovarok repdestek, melyeknek tiszteres árnyéka mint mozgó szellemek repdestek körül az ifjút.

Az ifju dárdájára támaszkodva állott. Szemei mereven néztek az égő hasábokat s megdicsőülést fejezték ki. Ajaka mozgott s elfojtott hangokat lehetett hallani.

Imádkozott s áldozott az ősi magyar isteneknek. A leányt elbámulta a látvány. Kialltani akart, de nem bírta kinyitni száját. Mereven nézte az ifjút s úgy rémlett neki, mintha már látta volna őt egyszer.

Az az ifju volt az, a kit apja vitézei egyszer elfogtak s erőszakkal kényszerítették, hogy vegye föl a keresztény vallást. De az ifju állhatatos maradt s semmiképen sem akarta elhagyni ősei vallását, a melyhez jobban ragaszkodott, mint életéhez.

Egy napon, a mikor látta, hogy nem őrzik oly szigoruan, megszökött.

A legmeredekebb oldalon, szikláról-sziklára ugorva szédítő mélységek fölött, rohant lefelé. Ekkor látta meg őt a vár ablakából Dalma s azóta gyakran merült föl lelkeben a bátor, dacos ifju képe. A szolgáktól tudta meg, hogy ez egy előkelő kum ifju, kinek családja már régen elpusztult a háborus, véres időkben s Laboreznak hívják.

A leány összeszedte minden bátorságát s nevéen szólította az ifjút. Ez összerzezent. Megragadta dárdáját s firkészeve tekintett körül. Azt hitte,

képzeli. De a leány másodsor is s még hangosabban kiáltott. Ekkor észrevette őt. — Megkerült a hegyszakadékok és Dalma felé tartott.

A mint közeledett a leányhoz, ennek szíve hangosabban kezdett dobogni. Laborez is nagyon meg volt lepve. Dalma most szorongva beszélte el, hogy eltévedt s nem tud haza találni. Laborez örömmel ígerte meg, hogy elvezeti a várig, de megjegyezte, hogy az még messzire van innen s jó volna talán, ha előbb kipihenné magát, mert látta, hogy már alig bír a fáradságtól s izgalomtól a lábán állni. De a türelmetlen leány nem akart egy percig sem késni.

Szólanul indultak meg egymás mellett. Alig haladtak azonban száz lépésnyire, beteljesedtek az ifju szavai. A leány nem bír tovább menni s ha Laborez föl nem tartja, összerogy. — Ekkor Laborez átkarolta s úgy vitte. A félig elalélt leány nem ellenkezett. Az ifju erős, de gyöngéd karjai, mint könnyű pelyhet, vitték hegynek föl, hegyről le. Sűrű, bokáig érő aranyzölke haja fölbomlott, s összevegyült az ifju vállig érő, gesztenye barna fürtjeivel s annak hullámai a susogó éjjeli szellő által lengve, kaczerán esőkolgatták az ifju, nemes arczát.

Laborez kebelében egy édesen fájó érzés támadt föl, a melyet még eddig sohasem érzett. Nem tudott magán többé uralkodni s megcsókolta hevesen a leányt.

A leány a csókra fölriadt. Pirulva kérte Laborezot, hogy tegye le, már kipihente magát s már a maga lábán is képes lesz menni. Az ifju szegyeelte tettet és megbánta, hogy egy védtelen leánnyal szemben ily lovagiatlanul cselekedett.

De a természet vad fia nem tudta leküzdeni s eltitkolni szíve érzelmét s bevallotta, hogy szereti.

A leánynak nem volt ideje felelni, mert már hallatszott a távolból a szolgák kiáltása s látszott fáklýáknak fénye, melylyel urnójukat keresték. Kevés habozás után megígerte Laboreznak, hogy másnap este, a vár déli oldalán találkoznia fognak.

Laboreznak nem volt szabad mutatkoznia a szolgák előtt s sietve tünt el a sötétben; azok ujjongva vitték az elveszettnek vélt leányt a várba, aggódo atyjához.

Dalma, mint engedelmes leány, atya unszolására, elbeszélte kalandját. Kérte atyját, engedje meg neki, hogy Laborezé lehessen; hivatkozott szíve szent, tiszta érzelmére.

De a büszke, keresztény főúr, hallani sem akart arról s megtiltotta Dalmának, hogy az ifjút szeresse. Azt felelte, hogy szivesebben odaadja akármelyik szolgájának, csatlósának, mert — tudja, hogy ezek igazhittű keresztények — mint egy bálványimádónak.

Hiába kért, könyörgött a leány, omló könnyei nem hatották meg a kegyetlen, hitbuzgó apát, ez állhatatos maradt.

Másnap türelmetlenül várta a leány a napnyugtát, a mikor majd találkoznia kell ígéret szerint kedvesével. Ugy vágyódott már arra a pillanatra, a mikor szíve fájó érzelmét annak kebelén kisorhatja. A perceket óráknak nézte. De végre mégis csak megjött az est.

A várban levő tágas, vendégfogadó szobából, kifelé a déli oldalra, egy rejtett folyosó vezetett a bástya alatt. Ezt a leány még meglöngölt édes anyjától hallotta. Azt is tudta, hogy ennek a kulcsa

sötétben a ládába botlott, melyet a mellette talált és szintén magának vélt puha tárgygyal együtt szekereire tett s a megölésével fenyegető rablók elöl az időközben előjött két cigándi szekérral vágatva, a városba menekült. Itt egy rokonához szállva, ládájában felismerte tulajdonát, a puha tárgy azonban, a mely nem volt egyéb, foghagymát, füstöt, vaskanalakat és szennyes felhőneműeket tartalmazó zsáknál, a rabló tulajdona volt, a ki esés közben homliját is ott hagyta. E bűnjelek alapján indította meg a rendőrség a nyomozást a tettesek kipuhatólása iránt, a kik minden valószínűség szerint a vásárra érkező kóbor cigányok lehetnek.

— **Személyi hír.** Gróf *Andrássy* Sándorné állapota a lehető legrosszabbra fordult, a mennyiben egyszerre tüdőgyulladásba és agylobba esett. Hozzáátartozói a legrosszabbra vannak elkészülve.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Wagner* Gábor gázszécsi járásbírósi telegkönyvi átalakító díjokat az edelőnyi kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— **Gyilkosság.** Csabalócson *Malik* Mihály régi haragosa volt *Suti* Andrásnak s csak az alkalomra lesett, hogy boszuját rajta kitölthesse. A minap *Malik* a csabalóczi koresmában mulatott, a hová ittas állapotban betért *Suti* is. *Suti* kevés időzés után hazafelé vette az utját, a mit *Malik* észrevéve, utána sietett s e szavakkal: „megállj, most megfizetem neked kenyeremet, a mit meg ettél” — egy késsel úgy hátba szurta, hogy *Suti* a szúrás következtében meghalt. A gyilkost elfogták.

— **A homonnai felsőkereskedelmi és polgári iskola** buzgó ifjúsága egy nagydon fűdvös intézményt „segélyző egyesületet” létesített.

— **Veszett állatok áldozatai.** *Schächter* ungvári fakereskedőt és családját nagy szerencsétlenség érte. Hétfőn éjjel, a mélyen alvó szülők, gyermekük jajveszkelésére ébredtek föl. Lámpát gyújtván látták, hogy gyermeküket házimaeszkájuk marczangolja a fölé. *Schächter* azonnal megragadta a macskát, hogy a rémült gyermeket kiszabadítsa, de saját vesztére, mert már most *Schächter* kezét kezdte marni a dühös állat. *Schächterné* is segíteni kívánván a kétségbeesett helyzetben, a macska által szintén meg lett marva. Kedden délután utazott el az egész család Budapestre a Högyes-féle intézetbe. — A csapi állomás főnökét hasonló baj érte; ölebeeskéje marta meg, melyről később kitűnt, hogy

veszett volt. Ugyancsak Budapestben van gyógykezelés alatt.

— **Az ungvár-szobránczi-nagymihályi vasut.** Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, az ungvár-szobránczi-nagymihályi helyiérdeklő vasut ügye a megvalósítás útján van, a mennyiben az engedélyes csoport mult h. 30-án a budapesti magyar kereskedelmi bankkal az építés költségeinek fedezésére a szerződést tényleg megkötötte és azt kölcsönösen aláírták.

— **Presbiter választás.** A homonnai ev. ref. egyház egy megüresült presbiteri helyre *Dezso* Sándort, homonnai kir. járásbíró, választotta meg egy értelemmel. F. hó 1-én tette le a presbiteri esküt.

— **Áthelyezések.** Dr. *Blazsovsky* Miklós nagybereznai és *Kulin* Aurél nagykaposi szolgabírák kölcsönösen áthelyeztettek. Ugy értesülünk, hogy dr. *Blazsovsky* Miklós jelen minőségében nem sokára Ungvárra fog áttétni.

— **Jótékonyezéln hangverseny.** A homonnai ev. ref. egyház a saját javára (torony és harang építés) december 12-én a sárospataki főiskolai énekkar közreműködésével nagyobb szabású táncmulatsággal összekötött hangversenyt rendez. A meghívókat és a műsor jelzését legközelebb szét fogják küldeni.

— **Elmozdított rabbi.** *Halberstein* S. sztrokói rabbit, vármegyének közigazgatási bizottsága elmozdította állásától, mivel törvényszabta képesítését nem tudta igazolni, egyszersmind utasította a nevezett hitközséget, hogy törvényszabta képesítéssel bíró rabbit alkalmazzon.

— **Megszökött a családjától.** *Krajcsik* Ferenc s. a. ujhelyi római kath. orgonista, egyház hatóságától 8 napi szabadságot kapott, mely időt arra használta fel, hogy egy zsidóleánnyal, feleségének és két, igen szép, felnőtt leányának hátrahagyásával Amerikába szökött.

— **Figyelmeztetés.** Az 1886. évi XXII. t. cz. 33. § a értelmében választás alá nem eső legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok névjegyzéke a járási főszolgabíró által összeállítván, a névjegyzék a község-házánál 5 napi közzemlére ki van téve.

— **Eljegyzés.** *Holló* Márton fővárosi hírlapíró, a „Budapesti Napló” belső dolgozótársa, eljegyezte S. A. Ujhelyben *Bródy* Vilma, *Bródy* Zsigmond vállalkozó szeretetreméltó leányát.

Meghívás.

A „nagymihályi polgári olvasó-egyesület” tisztelt tagjai ez uton is felkérnek, hogy a f. hó 14-én délután az állami elemi iskola IV. fuosztályában megtartandó általános értekezleten, illetve alakuló közgyűlésen minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

N. Mihályon, 1896. évi nov. hó 10-én.

Adler Béla,
biz. jegyző.

Roncinszky Ágoston,
biz. elnök.

CSARNOK.

A jeszennői romnál.

*Elmélázva nézem a
Fenséges romokat,
Erdős hegyen nyugovó
Bérczomladékokat.*

*Itt félig ledől torony
Mered az ég felé,
Amott egy még egész, de
Már néz sorsa elé.*

*Minden elmúlik egykor,
Mindennek van vége,
Juttatja eszembe ós
Jeszennőnek bérce.*

*Az idő kíméletlen
Mindenkivel szemben,
Vasfoga és a mord sors
Rontnak egyetlenben.*

*Oh, Jeszennő, oh, Te szép,
Fenséges Jeszennő,
Mily nagy voltál és sorsod
Most mily elrettentő.*

*Csak az egy vigasztal, hogy
Mindennek van vége,
Ha nem előbb, utóbb, de
Ez a világ rendje.*

Bródy Atadár.

atyja hálósobájában függ egy rézkarikán ágya fölött. Ezt a kulcsot Dalma még nappal magához vette észrevétel nélkül.

Alig esendésedet el a várbán minden s az öreg eselőd is elaludt, kezébe vétt a leány egy kis mécses, áthaladt óvatos léptekkel a nagy szobán s nesztelenül kinyitotta a titkos ajtót. Dohos, fojtó levegő áramlott feléje, a melytől megborzadt; de nem hátrált.

A folyosón csak meggörnyedve lehetett haladni. A megromlott, évek hosszú során át elcsukott levegő ólomsúlylyal nehezedett mellére s szédülmi kezdett. De szerencsére nem volt hosszú a folyosó s csakhamar elérte a kijárást. Itten félre tolt, tőle nem várt erőfeszítéssel, a reteszt s erre az azelőtt erős, áttörhetetlennek látszó bástyafalban egy négyzetű nyílás támadt, a melyből a szabadba ért.

A friss levegő teljesen magához térítette.

Laborez már türelmetlenül várt reá a bástya aljában.

Elmondta neki, hogy atyja nem akarja hozzá adni, mert pogány. Kérte őt, hogy legyen keresztény; de Laborezban ősei vallása iránti tisztelete még szerelménél is nagyobb volt s nem engedett.

Más mód nem volt arra nézve, hogy egymással lehessenek, mint a szökök. Közös akarattal elhatározták, hogy másnap, ugyanebben az órában, szökni fognak. Megbeszélést részletesen a dolgot.

Laborez bajtársai, egy kis, kún harezosokból álló csapat, a folyó túlsó oldalán fogják őket várni. Ha odáig szerencsésen megérkeznek, nincs veszély.

Sokáig beszélgettek még ezután, egymást át-

karolva, szerelmükről, jövőndé boldogságukról; az órák gyorsan teltek el s egyszer csak azt vették észre, hogy hajnalodik. Ajkaik egy utolsó bucsucsókból forrtak össze, — nem gyanította még ekkor édes reménytel telte kebelük, hogy ez csakugyan az utolsó — s elváltak egymástól. Mindegyik ugyanazon az uton ment vissza, a melyen jött.

A várbán senki sem vette észre Dalma éjjeli sétáját, Laborez is megtalálta telivér lovát, a melyet a hegy alatt egy fához kötött. Fölfűlt a nyugtalanító paripára s mint a nyíl, vágatott keresztül a várhegy és a folyó között elterülő rónán.

A mint a gázlóhoz ért, észrevette, hogy a víz azalatt, míg ő odafent életének legboldogabb óráit töltötte, igen megdagadt. A hol azelőtt lova kényelmes átgázolhatott, ott mostan usznia kellett. De mégis minden baj nélkül átjutott a másik partra.

Alig ért bajtársaihoz, az égen sötét fellegek toronyosultak s nemsokára teljes erejében tört ki a zápor.

Esett egész nap. Laborez aggodva látta, hogy a folyó mindég jobban dagad. A víz már az egész medrét megtöltötte s itt ott már ki is csaptak a zúgó hullámok s estére már az egész síkon vadul rohantak keresztül. A magasabb dombokon vesztűzek gyultak ki s rémesen világitották be az alattuk tajtékzó hullámokat.

De az égő, hű szerelmet mindez nem tartotta vissza.

Bajtársai tartóztatták. Nem akarták elengedni, a harezban merész és bátor társukat, az ő hozzá nem illő, majdnem bizonyos halálba, neki a vér-

mezőn kell halnia. De Laborez fölfűlt lovára s neki-vágott a zúgó hullámoknak.

Még a partjáig sem ért a folyónak, lova már is elvesztette lábait alól a talajt s kénytelen volt uszni.

Csak lassan haladhatott. A szemben jövő hullámok akadályozták. Lova visszaakart ösztön-szerűleg fordulni, de Laborez oldalába vágta sarkantyuit. Így került az ár közepébe. Lova már teljesen kimerült, forró párákat fújt átguló orrlukáiból, mégis utolsó erejét megfeszítve, iparkodott a víz színén maradni.

Titáni küzdelem fejlődött ki a ló, lovas s a habok között, de előrelátható volt, hogy a hullámok győznek.

A ló utójára nagyot horkant, hátrafordította fejét s utolsó tekintetét gazdjára irányítva, elmerült, magával rántva a mélységbe lovasát, ki végső küzdelemben nem tudta kiszabadítani lábát a kengyelvasból. — Segélykiáltását elnyomta a sívító szél s a tomboló hullámok összecsaptak feje fölött...

Dalma várta-várta Laborezt, várta reggelig, de nem jött. Minden éjjel lejött a várból arra a helyre, a melyhez annyi édes emlék fűzte.

Eleinte sirt, de később kiapadtak könnyei. Szeme fénye megtörtött, haja teljesen megoszult, alakja meghajlott. Szavát nem lehetett hallani soha, csak ha éjjelenként lejött a várból, szemait mereven szegezte egy helyre s ajaka csak e szót mormogta: Laborez — Laborez.

Az ifjú szerencsétlen halálának emlékére mai napig is Laborezoknak nevezik a folyót.

Üngváry László

gyümölcsfa-iskolája

== CZEGLÉDEN. ==

Cseresnye és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: cseresnyéből 80,000 drb, meggyből 50,000 drb.

Cseresnyefa-csemeték árai: a 160—200—240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökerről, életerős, 1—2 éves csemeték drbjá (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.
Meggyfa-csemeték árai: az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerről, igen szép fejlődésű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig.

Nagybani árai	100 drb	40 kros csemete	1 vagy több fajban	38 frt	100-an-kint
	250 " 40 "	" " " " " "	" " " " " "	36 " "	
	500 " 40 "	" " " " " "	" " " " " "	34 " "	
	1000 " 40 "	" " " " " "	" " " " " "	32 " "	
	5000 " 40 "	" " " " " "	" " " " " "	30 " "	

A 4—5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt, 250 drb vételénél 45 frt, 500 drb vételénél 44 frt.

Igen nagy készlet van a következő cseresnye-fajokból: Gemersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresnye, Badaesonyi óriás, Ferencz eszászár ropogós, Dönnissen sárga ropogós, Hedellingeri óriás, Dr. Entz feketéje, Schneider kései ropogós, Coburgi korai fekete, Glocker óriás, Biltner kései ropogós, Mezel ropogós, Rennerhen ropogós, Heintze korai cseresnye, Koronai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Disznódi fűszeres, Jaboulon ropogós, Hollandi hercegnő, Kanizsai fekete, Esperen ropogós stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Körösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő, Eugenia, Váltva érő, Oiguesi apátnő stb. stb.

A fenti cseresnye és meggyfajokon kívül adtnak ki körte, alma, szilva, őszli és kajszi-baraczk, lasponya, birs- és eperfa-ajtványok egy gazdasági mint törpére nevelt 1—2—3—4 éves példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homok talajon nevelkedtek s ezért gazdag gyökérzet s biztos fogamzási képességgel bírnak, ezen felül hiteles fajnak, edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és igen olcsók is. Adatik ki fentiekben kívül 1—2—3—4 éves vadonéz is, körtéből, almából, douzsinból, paradicsom-alma, birs, besztecerai szilva, duránai szilva, Prunus Myrobolana, Saint Joulin, kökény, mandula, sárga baraczk, cseresnye, fekete meggy, sajnyeggy és eperből, melyeknek árai erősség (vastagság szerint) 1000-kint 5-85 frtől 19-80 frtra emelkednek.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ féle czeplédi gyümölcsfa-iskola ma már 140 hold területű. Van benne 1,100,000 némes és 15,000,000 vadonéz csemete s így az ma már, mint tisztán gyümölcsfa-iskola a föld keresésén található ilyenféle telepek közt az első helyen áll. Egyébként is nagyon haladt az **Üngváry László-féle czég** egy év alatt azáltal, hogy a telepet (száraz időre való számítással) artézi kuttal látta el; nemkülönben a sok eső, illetve csapadékos időre való számítással) vízlevezető árkokat létesít. (Ezen munkálatok tavaszig mind befejezettek). Kültet az év őszén és a következő év tavaszán 4000 drb anyafát, Tényleg megkezdte a díszhalok és díszfák, valamint a rózsatenyésztést is. Boldogult **Bereczki Máté**nak egy a mező-kovácskúti, valamint kúmgóti kísérleti telepe a czég tulajdonába ment át. A czég mint életképes vállalat, **Kecskeméten** is létesít egy nagyobb szabású, 449 holdas gyümölcsfa-iskolát. Stb., stb.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Barnai Andor

a „K o s“-hoz czimzett szállodája

Sztáray gróf kastélya átellenében

Nagy-Mihályon.

Ajánlja kitünő minőségű valódi hamisítatlan, az 1893. évi XXXIII. törvényczikk értelmében kezelt

asztali és csemegeborait

utczai kimérésben mérsékelt árban.

Kitünő minőségű asztali bor	1 liter	42.
" " " "	" "	54.
" " " "	" "	60.
Feszt-féle <i>Vinnai gyöngy</i>	" "	1.00.
Hegyaljai szamorodni	" "	1.20.
" " " "	" "	1.50.
889-iki " " gyógybor	" "	2.00.

Az orvos urak b. figyelmébe!

Tokaji asszú gyógybor	1 liter	3.00.
legf. " " "	" "	4.00
" " " "	" "	5.00
Ménesi veres asszú	" "	2.50
Kitünő ó szilvórium	" "	1.10
Szyrmiai régi	" "	1.50

A borok árai nagyobb mennyiség vételénél egyez segíleg olcsóbbak.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemben **állandóan friss csapolású kőbányai ser. villás reggeli és friss kassai virstli** kapható.

Ebéd, vacsora, hideg és meleg étel a nap minden szakában **étlap szerinti** rendes árak mellett kaphatók.

Az utazó közönség szives figyelmébe ajánlom **ujjonnan renovált vendégszobáimat.**

— Tágas istállók és kocsiszínek. —

Földmívelésügyi m. k. miniszter 50574. sz. II. 4.

Felhívás az erdőbirtokosokhoz.

Azok az erdőbirtokosok, kik az 1879. évi XXXI. t. cz. 165. §-ában megjelölt kopár és futóhomok területek beerdősítése végett, a jövő 1897. évben az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kívánnak, felhivatnak, hogy ebbeli, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványaikat, annak megjelölésével, hogy mely község határában, hány kat. hold nagyságu, mely talajnemhez tartozó területet, mely fajból való és hány éves csemetékkel öhajtanak beültetni s továbbá, hogy a csemeték mily czím alatt, mely vasuti állomásra és a jövő tavaszán avagy őszén küldendő-e a folyamodó lakhelyének pontos megjelölése mellett, az **illető kir. erdőfelügyelőség**nél, **legkésőbb f. évi december hó végéig**, annál is inkább adják be, mivel később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A **kopárok** erdősítésére adandó csemeték termelési, kiemelési, csomagolási s a vasúthoz való szállítási költségeit az országos alap fedezi és csupán a gyorsárak szerinti szállítási díjat, — melyre nézve a hazai vasutak mérséklést engedélyeztek, — viseli az átvétel alkalmával a jelentkezett erdőbirtokos.

Figyelemztetnek egyttal az erdőbirtokosok, hogy a mennyiben a rendelkezésre álló csemete mennyiség megengedi, a vágásterületek felújulásához is fognak adományoztatni csemeték; még pedig azon kis- és középbirtokosok részére, kik kis területű és csekélyebb jövedelmezőségű erdejük fentartásához szükséges csemetékét a saját területükön és költségükön termelni nem képesek épügy, mint a kopárterületek erdősítésére **ingyen**, a nagybirtokosok részére pedig a csemeték árának vagyis kerütköltségének megtérítése mellett.

Kelt Budapesten, 1896. évi október hó 19-én.

Földmívelésügyi miniszter.

A felhívás másolatát azon értesítéssel közlöm, hogy a facesmeték adományozása iránti folyamodványok az **Üngvári kir. erdőfelügyelőség**nél nyújthatók be.

Kelt Ungvár, 1896. október 30-án.

Kir. Erdőfelügyelő.

Bérbeadás.

A sáros-remetei (Ungmegeye) birtok, mintegy 1300 hold, 1897. évi január hó 1-től kezdve bérbeadandó.

Értekezhetni lehet ez ügyben Nagy-Mihályon Sulyovszky István urnál.

LANDESMAN B.

Könyv- és papir-kereskedés

Könyvnyomda

Könyvkötészet

NAGY-MIHÁLY.

Alapított 1873.

✱
Dús raktára
kötött és kötetlen
munkáknak

a tudomány minden ágából.

AZ IRODALOM

legjobb termékei.

Képes díszművek

ünnepi ajándécul.

Ifjúsági iratok

és

képeskönyvek

minden kornak számára, gondos
és gazdag választékban.

Magyar remekírók.

Mindenemitt

Naptárak,

Albumok,

Almanachok,

Zsebkönyvek.

Ima- és ájtatossági

KÖNYVEK

egyszerű olvasó, ugyszinte fényes

diszkötésben.

Iratpéldányok

és

RAJZMINTÁK.

A legújabb bettkkel bővített, egy nagy „Excelsior“
gyorssajtóval, valamint 8 segédgéppel (u. m. amerikai
gyorssajtó, nagy kézisajtó, papírvágó, cartonvágó, per-
forirozó-, drótfűző-, számozó- és bronzírozó-gép) teteme-
sen nagyobbított

KÖNYVNYOMDA

mindennemű nyomtatványok elkészítésére, u. m.:

*Művek, folyóiratok, hírlapok, községi-,
ügyvédi-, köz- és körjegyzői hivatalos,
továbbá takarékpénztári és egyéb intéze-
teknél szükségelt nyomtatványok, bál- és
lakodalmi meghívók, táblázatok, gyász-
lapok, nércjegyek, falragaszok, uradalmi
egyházi és iskolai nyomtatványok, stb.*

REFORM-TINTA

minden írással foglalkozónak
örömeire szolgál
s egy irodában sem
szabadna hiányozni.

Nem létezik
többé tintaféreg a tollon!!!

Nem
kocsonyásodik az üvegben!!!

✱
A kormány által kiadott

Tankönyvek

és

TAN SZER EK

nagy raktára.

Vonalzott és vonalzatlan

gazdasági és kereskedelmi

Jegyzőkönyvek.

LEVÉLPAPIROK

dobozokban

simán és díszítéssel.

Író-, levél-, rajz-,
csomagoló és színes
papírok.

NÉVNAPI-

és

ÜJÉVI-JEGYEK.

Ügyvédi, bírósági és

községi

NYOMTATVÁNYOK.

Minden bel- és külföldi

Hírlapok

és

Folyóiratok

ugy helyben, mint vidéken

gyorsan szállíthatnak.